

Asia: VN/963/2018 YM

Länsi-Lapin luonnonsuojelualueita koskeva asetushallinnointi

Klikkaa ja lisää väliotsikko

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

YLITORNION KUNNAN LAUSUNTO LÄNSI-LAPIN LUONNONSUOJELUALUEITA KOSKEVASTA
ASETUSVALMISTELUSTA

Ympäristöministeriö pyytää lähetteellä 6.3.2019 lausuntoa asetushallinnointia, jotka koskevat luonnonsuojelualueiden perustamista Lapin maakuntaan. Lausuntopyyntö koskee erityisesti Länsi-Lapin aluetta. Kaikki perustettavat alueet ovat valtion omistuksessa.

Lapin maakuntaan on tarkoitus perustaa valtioneuvoston asetuksella 75 luonnonsuojelualueita, joiden yhteispinta-ala on noin 72 000 hehtaaria. Lisäksi ympäristöministeriön asetuksella perustettaisiin 71 luonnonsuojelualueita, joiden yhteispinta-ala on noin 2 200 hehtaaria.

Lapin maakunnan länsiosaan perustettavat luonnonsuojelualueet sijaitsevat Rovaniemen ja Tornion kaupunkien sekä Kemijärven, Kittilän, Kolarin, Muonion, Pellon, Ranuan, Simon, Tervolan ja Ylitornion kuntien alueella.

Valtioneuvoston asetusluonnoksessa esitetyistä alueista seuraavat ovat Ylitornion kunnan alueella:

- Aavasaksan kruununpuisto (107 ha)
- Heinivuoma-Pietinvuoma (792 ha)
- Hämeenvuoma-Salamalompolonvuoma (268 ha)
- Kaitajärvi (210 ha)
- Palokas (3560 ha)
- Romppaat (151 ha)

Ympäristöministeriön asetusluonnoksessa esitetyistä alueista seuraavat ovat Ylitornion kunnan alueella:

- Airiselkä (2 ha)
- Antiorova (50 ha)
- Lempeälä (9 ha)
- Perävaaranvuoma (24 ha)
- Pitkäjänkä (40 ha)

Malminetsintäyhtiö Mawson Oy on tutkinut jo usean vuoden ajan kulta- ja kobolttiesiintymiä valtioneuvoston asetusluonnoksessa esitetyillä Kaitajärven, Palokkaan ja Romppaan alueilla. Ennestäänkin poikkeuksellisen vaikeaksi osoittautunut malmitutkimusten luvittaminen näillä alueilla vaikeutuu merkittävästi entisestään, mikäli alueet muutetaan kansallisiksi luonnonsuojelualueiksi. Muutos aiheuttaisi todennäköisesti myös sen, ettei alueelle voisi tulla kaivostoimintaa.

Aavasaksan alue on Ylitornion kunnalle merkittävä matkailutoiminnan alue. Alueella on jo tällä hetkellä merkittävää matkailuun liittyvää toimintaa. Kunta on tehnyt vuosikymmenen alussa Aavasaksan alueen masterplan-suunnitelman. Ylitornion kunnan tavoitteena on, että alueen merkitys tulee entisestään kasvamaan mm niillä asioilla, joita alueen masterplanissa on suunniteltu ja jotka toiminnot sijoittuisivat osittain myös kaavaillulle luonnonsuojelualueelle.

Ylitornion alueen kehittämisen painopisteitä ovat alkutuotanto, maa- ja metsätalous, rakentaminen, metalliteollisuus, kauppa, matkailu ja kaivostoiminta.

Lapin pinta-alasta jo noin kolmasosa on eriasteisen suojelun piirissä. Tilanne on haasteellinen elinkeinojen toimintaympäristölle ja korostaa yhteensovittamisen tarvetta. Luonnonvaroihin

perustuvan elinkeinotoiminnan kehittäminen vaatii tasapuolista tietopohjaa ja avointa priorisointitarkastelua maankäytön eri intressien yhteensovittamiseksi.

Lapin kuntajohtajat ovat käsitellessään 5.4.2019 Lapin hallitusohjelmataavoitteita linjanneet, ettei luonnonsuojelualueita lisätä ja että olemassa olevilla luonnonsuojelualueilla olevat kansallispuistohankkeet tulisi toteuttaa.

Luonnonsuojelun intressit ovat nykyisellään ylivoimaisessa asemassa niin tietopohjan kuin maankäyttövaraustenkin osalta. Erityisesti kaivostoiminnan mahdolliseen käynnistämiseen tarvittava tieto malmipotentialista on vielä vähäistä ja tutkimustoiminta on sekä kallista että aikaa vievää.

Ylitornion kunnan mielestä asetusten valmistelussa ei ole selvitetty riittävästi muita kuin luonnonsuojelullisia perusteita. Valmistelu on tapahtunut luonnonsuojelullisin perustein. Valmistelussa tulee noudattaa hyvän hallinnon periaatteita. Nyt esillä olevassa valmistelussa ei ole selvitetty ollenkaan asetusehdotusten taloudellisia vaikutuksia, yhteiskunnallisia vaikutuksia ja elinkeinopoliittisia vaikutuksia.

Ylitornion kunnan toimintaedellytysten, kunnan talouden, elinvoiman edistämisen ja väestökehityksen kannalta on erinomaisen tärkeää, ettei uusien luonnonsuojelualueiden perustamisella estetä alueella kipeästi tarvittavia uusia mahdollisuuksia ja toimintaedellytyksiä. Uusia luonnonsuojelualueita perustamalla ei pystytä varmistamaan alueen myönteistä kehitystä.

Varsinkin Aavasaksan sekä Kaitajärven, Palokkaan ja Romppaan alueet ovat erittäin tärkeitä ajatellen Ylitornion alueen elinvoiman ylläpitämistä ja parantamista.

Ylitornion kunta suhtautuu ehdottoman kielteisesti uusien luonnonsuojelualueiden perustamiseen ja myös kokonaisuudessaan kyseenalaistaa asetusluonnosten mukaisten suojeluohjelma-alueiden toteuttamisen ilman yhteen sovittavaa näkökulmaa ja vaikutusten arviointia suhteessa muihin maankäyttötarpeisiin, alueen elinvoimaan ja toimintaedellytyksiin.

Ylitornion kunta vastustaa edellä esitetyillä perusteilla asetusluonnoksissa esitettyjen uusien luonnonsuojelualueiden perustamista Ylitornion kunnan alueelle.

YLITORNION KUNNANHALLITUS

Tapani Melaluoto
kunnanjohtaja

Erika Erkheikki
hallintojohtaja

Kannala Teija
Ylitornio